

GUIA DOCENT

2017-2018

1. Identificació de l'assignatura

Titulació: Títol Superior de Disseny
Nivell: Títol Superior d'Ensenyaments Artístics
Nom de l'assignatura/codi: FB11-TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ SOCIAL

Especialitat	Curs	Període	Típus	Nombre de crèdits ECTS
Totes	Segon	Primer - Segon	Formació bàsica	2

Departament: Ciències socials i jurídiques

Idioma: Català/castellà

Horari: Fes clic per escriure

Professorat responsable:

...

Correu electrònic: ...

Horari de tutories: Fes clic per escriure

Maria del Pilar Rovira Serrano

Correu electrònic: MariadelPilarRovira@yahoo.es

Horari de tutories: Fes clic per escriure

Cap de departament

Jaume Enric Rado Roca

Correu electrònic: jrado@escoladisseny.com

Horari de tutories: Fes clic per escriure

2. Contextualització

2.1. Matèria a la qual pertany l'assignatura (matèria a la qual pertany l'assignatura i conjunt d'assignatures vinculades entre si, i paper de l'assignatura dins el pla d'estudis)

Cultura del disseny.

2.2. Perfil professional (interès de la matèria per la professió, amb exemples)

“Nullius in verba” és el lema fundacional de la *The Royal Society* britànica, i vol dir que no hem d'acceptar, sense més, la paraula de ningú, sinó que hem de mirar per nosaltres mateixos. Aquestes paraules, proposades l'any 1660, són la constatació de que l'evidència empírica és la base del coneixement del món natural, de que el coneixement científic s'assoleix amb l'evidència empírica. “No acceptis, sense més, la paraula de ningú; mira per tu mateix”.

La investigació científica forma part de l'activitat habitual de determinades professions, per la qual cosa els dissenyadors-investigadors necessiten disposar de recursos útils de proposar, planificar, desenvolupar i difondre una investigació empírica. En aquest context, “Tècniques d'Investigació Social” és presentada com una assignatura instrumental necessària per a l'aprenentatge d'altres assignatures; una assignatura destinada a la pràctica, a provocar la crítica, la lectura comparada i l'ampliació de coneixements amb altres materials de consulta.

Fer una bona investigació empírica no és qüestió de mitjans, sinó de saber formular adequadament la pregunta de la investigació, que és el que demana més temps. A partir d'aquí l'investigador haurà de plantejar, elaborar i desenvolupar el pla d'investigació més adequat per respondre la pregunta de la investigació, és a dir, el problema que vol resoldre.

3. Requisits

3.2. Requisits essencials (els coneixements, les habilitats i les actituds sense els quals no poden ni començar a treballar en aquesta matèria. També s'han d'especificar les assignatures que s'han d'haver superat)

Cap requisit essencial per cursar l'assignatura.

3.2. Requisits recomanables (els coneixements, les habilitats i les actituds que poden millorar el rendiment en aquesta matèria. També s'han d'especificar les signatures que és recomanable haver superat)

Cap requisit recomanable per cursar l'assignatura.

4. Competències

4.1. CT/Competències transversals (tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CT01 Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora.
- CT02 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- CT03 Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
- CT04 Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació.
- CT07 Utilitzar les habilitats comunicatives i la crítica constructiva en el treball en equip.
- CT08 Desenvolupar raonada i críticament idees i arguments.
- CT14 Dominar la metodologia de recerca en la generació de projectes, idees i solucions viables.

4.2. CG/Competències generals (tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CG19 Demostrar capacitat crítica i saber plantejar estratègies de recerca.
- CG21 Dominar la metodologia d'investigació.

4.2.CE/Competències específiques de l'especialitat

Cap competència específica de l'especialitat, atès que es tracta d'una assignatura de formació bàsica, comuna a totes les especialitats.

5. Resultats d'aprenentatge

Coneixement

- Identificar el mètode científic i la metodologia bàsica per a la investigació social.
- Conèixer les tècniques d'investigació social.
- Conèixer els principis de l'activitat investigadora.
- Donar instruccions bàsiques sobre l'ètica de publicació, estadístiques, normes d'article de revista d'informació, formats electrònics de referència, així com la construcció de taules i figures.

Comprensió

- Donar exemples de diferents tècniques d'investigació social.

Aplicació

- Utilitzar Internet com a font d'informació, espai d'autoaprenentatge i transferència de coneixements.
- Aplicar el mètode científic i la metodologia bàsica per a la investigació social.
- Practicar les tècniques d'investigació social.
- Utilitzar les regles d'estil bàsiques que són fonamentals per a una comunicació clara.
- Participar del propi procés de formació i crear una cultura d'autoaprenentatge permanent.

Anàlisi

- Distingir els principals sistemes de referència bibliogràfiques i de citació de fonts d'informació.

Avaluació

- Valorar la xarxa d'internet com a eina d'aprenentatge permanent.

6. Continguts (distribuïts en unitats d'aprenentatge)

Tècniques d'investigació social. Fonts primàries i secundàries. La observació. La experimentació. Mètodes d'investigació i experimentació propis de l'assignatura.

BLOC TEMÀTIC I. Introducció a les tècniques d'investigació social.

1. Introducció a les tècniques d'investigació social.
2. Recursos de la investigació. Fonts bàsiques d'informació. Dades primàries, dades secundàries.
3. La recerca de coneixements amb Internet. Alfabetització informacional, fonts de documentació digital i plagi acadèmic.

BLOC TEMÀTIC II. Metodologia per a la investigació social.

1. Metodologia per a la investigació social. El mètode científic.
2. La observació.
3. La experimentació.

BLOC TEMÀTIC III. Disseny d'investigacions i transferència de coneixements.

1. El disseny d'una investigació.
2. El tractament de la informació i anàlisi de dades. Ètica en la investigació.
3. La transferència de coneixements. Creació, valoració i difusió de continguts a la xarxa d'Internet.

7. Metodologia docent

7.1. Estratègies generals metodològiques

Proposem una metodologia de treball pràctica, activa i interactiva, amb una dinàmica participativa i oberta, flexible, individualitzada i adaptada al perfil de l'alumnat, a les seves experiències, al seu estil i ritme d'aprenentatge, a les seves capacitats, al seu desenvolupament i a les activitats proposades.

Escollirem diferents tipus d'agrupament de l'alumnat (intergrup, gran grup, grup mitjà, petit grup, individual) per treballar les diferents tasques programades, que es desenvoluparan d'acord amb el pla de treball i programa d'activitats que s'entregarà als estudiants a l'inici del semestre.

L'alumnat haurà fer, entregar en els terminis establerts, i superar **TOTS** els exercicis proposats, fets a l'aula o a casa, revisats a l'aula. S'aplicarà estrictament el criteri "**Tolerància O**" amb les còpies i els plagis.

Per altra banda, l'aplicació del procés d'avaluació contínua de l'alumnat requereix l'assistència regular a les classes i activitats complementàries. Atès que la falta d'assistència a classe de forma reiterada pot fer impossible que la correcta aplicació dels criteris d'avaluació i la mateixa avaluació contínua, en reunió de 16 de setembre de 2016, el Departament de Ciències Socials i Jurídiques ha acordat que el percentatge de faltes d'assistència, justificades i no justificades, que originen la impossibilitat d'aplicació de l'avaluació contínua es del 20% del total de les hores lectives de l'assignatura.

Com a conseqüència, la pèrdua d'avaluació contínua implica que l'alumne no serà qualificat ni avaluat periòdicament al llarg del curs. L'alumne tindrà dret a ser avaluat mitjançant unes proves finals, acompanyades del lliurament de treballs, en les condicions que determinen en aquesta guia docent.

En darrer lloc, si l'alumnat no supera l'assignatura en el període ordinari (avaluació contínua, avaluació complementària i/o avaluació final), automàticament se li aplicaran els procediments i tècniques d'avaluació per a l'avaluació extraordinària (o les correccions pactades amb el professorat).

7.2 Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

Activitats de treball presencial			30 hores
Modalitat	Tipus d'agrupament	Descripció de la finalitat i metodologia emprada	
Classes teòriques	Grup gran	Exposició de continguts mitjançant la presentació o l'explicació de les unitats didàctiques.	6 hores
Classes pràctiques (debats)	Grup gran	Desenvolupen activitats d'aplicació dels coneixements a situacions concretes.	7 hores
Classes pràctiques (estudi de cas)	Grup gran Individual	Desenvolupen activitats per a l'adquisició d'habilitats relacionades amb la matèria d'estudi.	12 hores
Tutories (obligatòries)	Individual Grup petit	Activitats d'orientació, seguiment i avaluació del procés d'aprenentatge d'un estudiant o un grup reduït d'estudiants amb atenció personalitzada del professor.	1 hora
Avaluació	Individual Grup gran	Proves objectives orals (fi semestre)	3 hores
Avaluació	Individual	Proves objectives escrites (fi semestre)	1 hora
Activitats de treball no presencial			20 hores
Modalitat	Tipus d'agrupament	Descripció de la finalitat i metodologia emprada	
Treball autònom individual	Individual	Lectura de la documentació	2 hores
Treball autònom individual (o en grup petit)	Individual Grup petit	Visionat de vídeos	1 hores
Treball autònom individual	Individual	Preparació dels treballs que integren la carpeta d'aprenentatge: Estudi de cas.	7 hores
Treball autònom individual	Individual	Preparació dels treballs que integren la carpeta d'aprenentatge: Resums, informes, altres evidències.	2 hores
Estudi autònom individual	Individual	Preparació de les proves objectives orals (fi semestre).	3 hores
Estudi autònom individual	Individual	Preparació de les proves objectives escrites (fi semestre).	4 hores
Autoavaluació	Individual	Proves objectiva escrita (fi semestre)	1 hora

*El còmput d'hores és aproximat.

7.3 Instal·lacions del centre i material

Aula de projectes amb taules i cadires.
Ordinador per al professor, connectat a un projector, amb connexió a Internet.
Es recomana l'alumnat dur el propi ordinador portàtil.

7.4 Activitats interdisciplinàries

En principi, no es preveu desenvolupar cap activitat interdisciplinària.

7.5 Activitats complementàries

Les activitats complementàries es desenvoluparan d'acord amb el calendari de les institucions públiques i privades que les organitzen (si escau).

8. Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants (L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències establertes d'acord amb el perfil professional definit per a l'especialitat corresponent)

Dins cada curs (any/semestre) es diferencien tres períodes d'avaluació:

- El període d'avaluació contínua, que es du a terme durant el període lectiu de cada curs (any/semestre), i que ha de suposar, al menys, el 50 % de la qualificació final.
- El període d'avaluació complementària i final, que es du a terme a la finalització de cada curs (any/semestre) i en el qual es poden programar tant les recuperacions de les activitats d'avaluació contínua no superades o no realitzades com els exàmens o proves de l'avaluació final.
- El període d'avaluació extraordinària, que es du a terme a la finalització de cada curs (any/semestre) i en el qual es fa la recuperació de l'avaluació final i, si escau, també es pot programar la recuperació de les activitats d'avaluació contínua.

8.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas)

El Departament no ha convingut cap criteri d'avaluació general, atesa la diversitat d'especialitats i assignatures, excepte pel 80% d'assistència, acordat en reunió de Departament de Ciències Socials i Jurídiques de 16 de setembre de 2016).

8.2. Criteris d'avaluació (tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CA01 Assisteix regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- CA02 Participa regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- CA03 Participa a l'aula de manera discursiva i argumenta el propi punt de vista raonadament
- CA04 Demostra interès per la matèria
- CA05 Coneix, assimila i comprèn els conceptes fonamentals de l'assignatura
- CA06 Demostra i aplica correctament els conceptes fonamentals de l'assignatura en les activitats programades
- CA07 Coneix i utilitza correctament la terminologia específica de l'assignatura
- CA09 Demostra capacitat de síntesi, actitud crítica i raonament argumentat en les activitats programades
- CA10 Planifica correctament el temps i les activitats programades
- CA12 Demostra capacitat per expressar conceptes o reflexions, amb un fil conductor bàsic i ordenat
- CA13 Segueix la metodologia de treball proposada, les normes de presentació i els terminis d'entrega establerts
- CA14 Presenta correctament les activitats programades
- CA15 Resol correctament les activitats programades

8.3. Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació	
			Itinerari A	Itinerari B
Tècniques d'observació (assistència, retard, participació, interès). *80% d'assistència, acordat en reunió de Departament de Ciències Socials i Jurídiques de 16 de setembre de 2016.	NR	CA1, CA2, CA4	5%	
Treballs oral en grup: Debats d'aula (mínim 5 debats).	NR	CA1, CA3, CA4, CA5, CA6, CA7, CA9, CA10, CA12	10%	
Treball escrit individual: Proposta monogràfica de temàtica lliure pactada amb el professorat.	R	CA6, CA7, CA9, CA10, CA12, CA13, CA14, CA15	10%	10%
Treball oral individual: Presentació oral de la proposta monogràfica de temàtica lliure (5-7 min.).	R	CA1, CA6, CA7, CA9, CA10, CA12, CA13, CA14, CA15	5%	5%
Treball escrit individual: Resum del material detallat a l'apartat "Bibliografia bàsica".	R	CA6, CA7, CA9, CA10, CA12, CA13, CA14, CA15		10%

Treball escrit individual: Informe webs relacionades a l'apartat "Altres recursos pedagògics".	R	CA6, CA7, CA9, CA10, CA12, CA13, CA14, CA15		10%
Treball oral individual: Presentació oral a dels resums de "Bibliografia bàsica" i "Altres recursos pedagògics" (5-7 min.).	R	CA1, CA6, CA7, CA9, CA10, CA12, CA13, CA14, CA15		15%
Carpeta d'aprenentatge individual.	R	CA5, CA6, CA7, CA9, CA10, CA12, CA13, CA14, CA15	50%	
Treball oral individual: presentació oral de la carpeta d'aprenentatge (5-7 min.).	R	CA6, CA9, CA10, CA12, CA13, CA14, CA15	5%	
Autoavaluació individual.	R		5%	
Prova objectiva final escrita individual	R	CA1, CA6, CA7, CA9, CA10, CA12, CA15	10%	50%
Total			100 %	100 %

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable; activitat que s'ha de superar en el període lectiu de l'assignatura; és a dir, no hi ha l'opció de superar-la en el període de recuperació del calendari acadèmic) o R (recuperable; activitat que es pot superar en el període de recuperació).

L'**itinerari A** s'aplicarà als estudiants que assisteixen regularment a classe, amb aprofitament, i que fa i entreguen en els terminis establerts TOTS els exercicis proposats. L'**itinerari B** s'aplicarà a la resta d'estudiants.

En **avaluació ordinària** s'aplicaran els següent itineraris: Itinerari A, Itinerari B. En **avaluació extraordinària** s'aplicaran els següent itineraris: Itinerari A, Itinerari B.

9. Recursos, bibliografia i documentació complementària

En aquest darrer apartat s'han d'indicar els llibres, els articles i els documents bàsics i complementaris per al desenvolupament del treball dels estudiants. Així mateix, també s'hi han d'especificar els altres recursos necessaris que l'estudiant ha d'utilitzar per fer les activitats proposades (programari, instruments o aparells de laboratori, etc.).

9.1. Bibliografia bàsica:

R. Sierra, "Sección 1.- Fundamentos", 13-54, *Técnicas de Investigación Social. Teoría y ejercicios*, Madrid, Editorial Paraninfo, 1995.
R. Sierra, "Sección 4.- Observación", 240-404, *Técnicas de Investigación Social. Teoría y ejercicios*, Madrid, Editorial Paraninfo, 1995.

9.2. Bibliografia complementària:

C. Cifuentes, "Investigación cualitativa y cuantitativa en la gestión del diseño de producto", *FOROALFA*, Buenos Aires (Argentina), ForoAlfa.org, 26-04-2013, <https://foroalfa.org/articulos/investigacion-cualitativa-y-cuantitativa-en-la-gestion-del-diseno-de-producto>.
A. Rodríguez Musso, "La observación", *FOROALFA*, Buenos Aires (Argentina), ForoAlfa.org, 30-03-2013, <https://foroalfa.org/articulos/la-observacion>.
R. Sierra, *Técnicas de Investigación Social. Teoría y ejercicios*, Madrid, Paraninfo, 2011 (300SIE, UIB biblioteca Guillem Cifre & Mateu Orfila).

9.3. Altres recursos:

Instituto Nacional de Estadística, <http://www.ine.es> (ES, EN).
Eurostat European Commission, <http://ec.europa.eu/eurostat/> (EN).
United Nations Statistics Division, <http://unstats.un.org/> (EN).
Centro de Investigaciones Sociológicas, <http://www.cis.es> (ES).
Observatorio Nacional de Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información, <http://www.ontsi.red.es> (ES, EN).
Instituto Español de Comercio Exterior, <http://www.icex.es> (ES, EN).
Ética en la investigación (CSIC), http://www.csic.es/buscar?p_p_state=maximized&p_p_lifecycle=1&contentviewerservice_WAR_alfresco_packportlet_struts_action=%2Fcontentviewer%2Fview&p_p_id=contentviewerservice_WAR_alfresco_packportlet&contentviewerservice_WAR_alfresco_packportlet_nodeRef=workspace%3A%2F%2FSpacesStore%2F9a030e2-4a0b-4f40-91a4-eae21f58436a&p_p_mode=view&contentType=article# (ES).